

toegankelijkheid

Doorlichtingsrapport

Screening Sector Toerisme
A. Screening over het land - te voet
1. De wandelingen

v.z.w. ato
Driegaaistraat 160
9100 Sint - Niklaas
Tel : 03 / 780.35.36
Fax : 03 / 766.13.21
info @ ato-vzw . be
www . ato-vzw . be
BNP Paribas Fortis
001 - 4294736 - 40
BE 0865-076-979

Een initiatief van IPW
vzw met steun van de
Vlaamse Gemeenschap
en de Provincie Oost-
Vlaanderen

2. Wandeling door een feeërieke stad

“Gent: verlicht”

Woord vooraf

Om een idee te geven van het soort aanpassingen die wenselijk zijn, beginnen we met een kort overzicht van mogelijke beperkingen.

Personen met visuele beperkingen :

Blinden:

- zijn aangewezen op tactiele (braille, geleidestok, aanraking) en auditieve informatie (gesproken woord).
- worden soms begeleid door een geleidehond.

Slechtzienden:

- zijn aangewezen op expliciete visuele (grootletterschrift, kleurcontrasten) en auditieve informatie (gesproken woord).
- worden soms begeleid door een geleidehond.

Personen met auditieve beperkingen :

Doven:

- zijn aangewezen op visuele informatie : enerzijds geschreven woord, anderzijds gebarentolk.
- hebben hulpmiddelen zoals lichtsignalen nodig.

Slechthorenden:

- zijn aangewezen op visuele (geschreven woord, soms gebarentolk) en aangepaste auditieve informatie (hoorapparaat, ringleiding).

Personen met motorische beperkingen :

Rolstoelgebruikers:

- kunnen zich verplaatsen met een manuele rolstoel (op eigen kracht of met begeleiding) en/of een elektrische rolstoel.
- hebben een lagere kijk- en reikhoogte t.o.v. rechtopstaande personen.
- hebben voldoende ruimte nodig om zich te bewegen.
- kunnen geen treden of trappen nemen.

Personen met beperkte loopfunctie:

- kunnen beroep doen op krukken of op een wandelstok.
- kunnen tijdelijk aangewezen zijn op een rolstoel.
- hebben behoefte aan korte looproutes en voldoende rustplaatsen.
- kunnen in beperkte mate treden nemen.
- hebben leuning nodig.

Personen met beperkte armfunctie:

- zijn aangewezen op aangepaste reikwijdte en -hoogte.
- kunnen slechts lichte en goed te omvatten voorwerpen vastnemen.

Personen met evenwichtsmoeilijkheden:

- zijn aangewezen op steun en leuning.
- hebben bij voorkeur korte looproutes en voldoende rustplaatsen.

Personen met verstandelijke beperkingen :

Personen met een verstandelijke handicap:

- zijn aangewezen op eenvoudige informatie, zowel visueel (symbolen, geschreven woord) als auditief (gesproken woord).

Personen met nog andere beperkingen :

Personen met hart- of longziekten, astma, ...:

- hebben nood aan stof- en rookvrije ruimtes.
- hebben bij voorkeur korte looproutes en voldoende rustplaatsen.
- kunnen in beperkte mate treden nemen.

En nog anderen...

Analyse en screening

Huidige doorlichting en analyse werden opgemaakt aan de hand van een plaatsbezoek door **ato vzw** op 01/04/2011 en 08/04/2011.

Bijlagen

.....

Doorlichting

1. De wandelroute

1a Startplaats: Kouter

Huidige situatie:

- Centraal goed verhard, drempelloos en breed wandelpad over de Kouter
- Rustbanken op dolomieten strook naast het wandelpad
- Diverse laagdrempelige oversteekplaatsen
- Oversteken naar Vogelmarkt: drempelloos

Knelpunten:

- Niet aan elke oversteekplaats is een zebrapad

Aanbevelingen:

Aan elke oversteekplaats (ook al is de rijweg smal) een zebrapad voorzien wegens veel verkeer.

1b Kouter – Sanitair parkeergarage

Huidige situatie:

- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Deur naar sanitair sas: vrije doorgangsbreedte 91 cm
- Voldoende ruim sas
- Pictogrammen wit op grijs
- Glazen doorschijnende toiletdeuren, metaalkleurige deurknoppen, lichtgrijze wanden
- Binnen: witte toestellen, lichtgrijze wanden
- Aangepast sanitair: deurbreedte 91 cm, afmetingen van de ruimte 186 x 182 cm, transferruimte voor het toilet 113 cm diep (45 cm tot de wastafel), transferruimte naast het toilet > 90 cm, steunbeugels aan beide kanten van het toilet, voorzijde toiletpot 64 cm van de achterwand, vrije hoogte onder wastafel 70 cm, bovenrand spiegel op hoogte van 145 cm, draaikraan

Knelpunten:

- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Beperkte kleurcontrasten tussen de sanitaire toestellen en de wanden, evenals in het sanitair sas
- Aangepast sanitair: onvoldoende vrije transferruimte voor de toiletspot, vuilnisbak naast de toiletspot, toilet te dicht tegen de achterwand, bovenkant spiegel te laag, wastafel met draaikraan

Aanbevelingen:

Zorg voor voldoende kleurcontrasten in de verschillende toiletruimten en in het sanitair sas.
Aangepast sanitair: vrije transferruimte nodig van 120 cm voor de toiletpot, vuilnisbak verwijderen naast de toiletpot om de zijdelingse transferruimte vrij te maken, toiletpot verder van de achterwand verwijderen (70 cm), kies een hogere spiegel zodat naast zittende ook staande mensen zich kunnen spiegelen, de draaikraan vervangen door een éénhendelsmengkraan of automatische sensorkraan.

2 Vogelmarkt

Huidige situatie:

- Rechts zeer breed en vlak trottoir in natuursteentegels
- Oversteek naar Koestraat: verlaagde boorsteen aan beide zijden, ongelijk oppervlak (vervorming door het verkeer)

Knelpunten:

- Vervormd wegdek ter hoogte van de oversteekplaats

Aanbevelingen:

Het verdient aanbeveling om ter hoogte van de oversteekplaats naar de Koestraat het wegdek op het zebrapad te egaliseren.

3 Koestraat

Huidige situatie:

- Verkeersvrije wandelstraat
- Behoorlijk vlak oppervlak: combinatie van centraal betonklinkers met daarnaast aan beide zijden vlakke kasseiplatines

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

4a Kalandeberg**Huidige situatie:**

- Verkeersvrij wandelplein aangelegd in vlakke kasseiplatines
- Ruime zithoeken op een verhoogd platform

Knelpunten:

- Zithoeken niet rolstoeltoegankelijk door drempel

Aanbevelingen:

De drempel aan minstens één zijde van de zitplatformen wegwerken zodat ook rolstoelgebruikers toegang hebben tot de zitgedeelten.

4b Kalandestraat**Huidige situatie:**

- Verkeersvrije wandelstraat
- Behoorlijk vlak oppervlak: combinatie van centraal betonklinkers met daarnaast aan beide zijden vlakke kasseiplatines
- Oversteek Henegouwenstraat: verlaagde boordstenen

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

5 Mageleinstraat

Huidige situatie:

- Verkeersvrij plein en wandelstraat
- Silexdallen en kasseiplatines
- Uitgestalde terrassen etc; het midden van de straat is obstakelvrij

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

6 Sint-Baafsplein

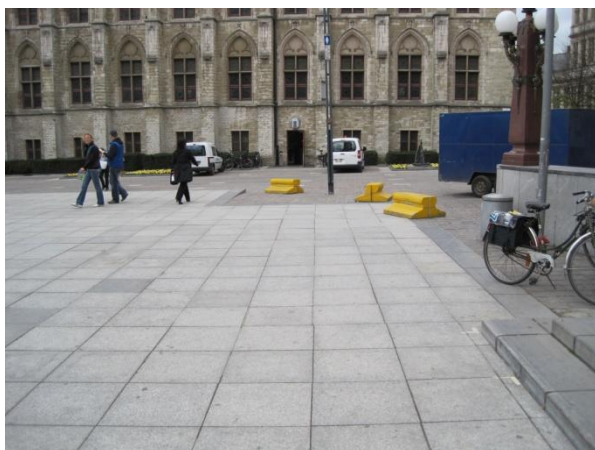

Huidige situatie:

- Drempelloze oversteek van de tramsporen en van het plein richting Botermarkt

Knelpunten:

- Geen bewegwijzering voor het vervolg van de wandeling (is wat verwarrend voor wie het plein niet kent)

Aanbevelingen:

Breng de nodige bewegwijzering aan voor het verloop van de wandelroute.

7 Botermarkt

Huidige situatie:

- Werken aan de gang
- Rechts terrassen, in het midden enkele bomen
- Zebrapad naar stadhuis opgebroken
- Trottoir langsheen stadhuis: nog her aan te leggen

Knelpunten:

- Struikelgevaar door lange boordsteen evenwijdig aan de zijgevel van het Belfort
- Obstakels en grote oneffenheden langs de terrassen

Aanbevelingen:

Lange boordsteen wegwerken of voorzien van contrastmarkering.
Looplijn langsheen de terrassen vrijwaren van obstakels en de oneffenheden egaliseren.

8 Hoogpoort**Huidige situatie:**

- Verkeersluwe straat in platines met gemengd auto- en voetgangersverkeer

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

9 Werregarenstraatje

Huidige situatie:

- Steegje circa 150 cm breed
- Dallen een beetje oneffen

Knelpunten:

- Geen echte knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

10 Onderstraat

Huidige situatie:

- De straat moet schuin gekruist worden naar de Serpentstraat
- Rolstoelgebruikers moeten dit genoodzaakt doen op de rijweg
- Plaatselijk verlaagde boordstenen om (schuin) over te steken

Knelpunten:

- Trottoirs te smal, met veel oneffenheden en een grote dwarshelling
- Geen zebrapaden

Aanbevelingen:

Zebrapaden aanleggen ter hoogte van het Werregarenstraatje en de Serpentstraat.

11a Serpentstraat**Huidige situatie:**

- Verkeersvrij straatje aangelegd met platines

Knelpunten:

- Obstakels aan beide kanten (reclameborden etc)

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

11b Oversteek Kammerstraat**Huidige situatie:**

- Drempelloze oversteek
- Kammerstraat in kasseien

Knelpunten:

- Kasseien nogal oneffen
- Geen zebrapad

Aanbevelingen:

Het verdient aanbeveling om hier een zebrapad aan te leggen.

12 Bij Sint-Jacobs**Huidige situatie:**

- Geen boordstenen als je op het trottoir links blijft
- Trottoir links > 150 cm breed in beton-dallen

Knelpunten:

- Oversteken niet mogelijk voor rolstoelgebruikers

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

13 Wijzemansstraat

Huidige situatie:

- Geen boordstenen als je op het trottoir links blijft
- Trottoir links 135 tot 150 cm breed in betondallen
- Geen obstakels

Knelpunten:

- Oversteken niet mogelijk voor rolstoelgebruikers

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

14a Vrijdagmarkt

Huidige situatie:

- Zones met terrassen
- Drempelloze oversteek naar breed en obstakelvrij wandelpad op het plein
- Ook drempelloze oversteek op het einde van het plein richting Langemunt

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

14b Vrijdagmarkt – Sanitair parkeergarage

Huidige situatie:

- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Deur naar sanitair sas: vrije doorgangsbreedte 86 cm, weerstand 5,5 kg
- Voldoende ruim sas
- Pictogrammen met braille
- Grijs toiletdeuren, zwarte deurknoppen, witte wanden
- Binnen: witte toestellen, witte wanden
- Aangepast sanitair: deurbreedte 88cm, afmetingen van de ruimte 235 x 160 cm, transferruimte voor het toilet 75 cm diep, transferruimte naast het toilet > 90 cm, steunbeugels aan beide kanten van het toilet, kleine wastafel met draaikraan, vrije hoogte onder wastafel 70 cm, onderrand spiegel op hoogte van 110 cm

Knelpunten:

- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Deur naar sanitair sas onvoldoende vrije doorgangsbreedte en te hoge weerstand
- Onvoldoende kleurcontrasten tussen de sanitaire toestellen en de wanden
- Aangepast sanitair: vrije doorgangsbreedte van de deur < 90 cm, onvoldoende vrije transferruimte voor de toiletspot, draaikraan

Aanbevelingen:

De deur naar het sanitair sas dient een vrije doorgangsbreedte te hebben van minstens 90 cm en een weerstand < 3 kg.

Zorg voor voldoende kleurcontrasten in de verschillende toiletruimten.

Aangepast sanitair: vrije transferruimte nodig van 120 cm voor de toiletpot, draaikraan vervangen door een éénhendelsmengkraan of automatische sensorkraan.

15 Langemunt**Huidige situatie:**

- Vernieuwde bestrating, in het midden obstakelvrij

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

16 Groentemarkt**Huidige situatie:**

- Voetgangerszone (alleen tramverkeer)

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

17 Sint-Veerleplein**Huidige situatie:**

- Ruim obstakelvrij plein
- Verlaagde boordstenen aan de oversteekplaatsen

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

18 Jan Breydelstraat**Huidige situatie:**

- Straat met lage boordstenen

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

19 Gras- en Korenlei**Huidige situatie:**

- Aanleg in vlakke kasseien, goed rolstoelberijdbaar
- Helling naar het niveau van de kade

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

20 Sint-Michielsbrug

Huidige situatie:

- Brug bereikbaar via trap
- Rolstoelgebruikers dienen om te rijden via de Ravensteinstraat

Knelpunten:

- Geen contrastmarkeringen op de treden
- Eerste trede minder hoog dan de andere
- Niet rechtstreeks rolstoeltoegankelijk
- Ook Hof Van Fiennes (= kortste omleiding) niet rolstoeltoegankelijk (diverse treden)
- Omleiding via Ravensteinstraat (rolstoelgebruikers, kindwagens...) niet aangeduid

Aanbevelingen:

In samenspraak met monumentenzorg dient bekeken te worden wat er kan gebeuren om de trap gemakkelijker en veiliger begaanbaar te maken.

Voorzie de treden van de nodige contrastmarkeringen die tevens antislip zijn.

Maak elke trede even hoog.

Voorzie de trap van een goed omgrijpbare doorlopende leuning, bij voorkeur aan weerszijden en bij voorkeur op twee verschillende hoogten: 75 cm en 90 cm.

Plaats de nodige wegwijzers om aan te duiden langs waar onder meer rolstoelgebruikers kunnen omrijden om op de brug te geraken (via Ravensteinstraat).

21a Sint-Michielsplein**Huidige situatie:**

- Kleine en grote kasseien
- Laagdrempelige oversteken (evenwel niet aan het zebrapad)

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

21b Sint-Michielsplein – sanitair**Huidige situatie:**

- Duidelijke bewegwijzering vanaf de Sint-Michiëlshelling
- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Sanitair op niveau -1
- Deur naar sanitair sas: vrije doorgangsbreedte 105 cm
- Voldoende ruim sas: 220 x 160 cm
- Blauwe toiletdeuren, witte wanden, witte deurknoppen
- Binnen: witte toestellen, witte en blauwe wanden
- Wastafel: vrije hoogte 70 cm, duwkraan, onderzijde spiegel 126 cm
- Aangepast toilet: deurbreedte 110 cm, afmetingen van de ruimte 170 x 160 cm, transferruimte voor de toiletpot 103 cm, transferruimte naast de toiletpot 85 cm, steunbeugels aan beide kanten van het toilet op hartafstand 90 cm tov mekaar

Knelpunten:

- Bereikbaarheid: trap, lift en sassen: zie bespreking parkeerterrein
- Onvoldoende kleurcontrasten tussen de sanitaire toestellen en de witte wanden
- Aangepast toilet: geen vrije draaicirkel mogelijk van 150 cm, transferruimte voor de toiletpot < 120 cm diep, steunbeugels te ver uit mekaar

Aanbevelingen:

Zorg voor voldoende kleurcontrasten in de verschillende toiletruimten.

Aangepast sanitair: de steunbeugels dienen te hangen op een hartafstand van 60 à 70 cm tov mekaar (symmetrisch op 30 à 35 cm uit de as van het toilet), de transferruimte voor het toilet dient minstens 120 cm diep te zijn, volgens de Vlaamse regelgeving dient ook de vrije transferruimte naast het toilet minstens 90 cm breed te zijn en dient in de toiletruimte een vrije draaicirkel van 150 cm genomen te kunnen worden.

22 Onderbergen**Huidige situatie:**

- Trottoir langs de kerk: breedte circa 165 cm
- Laagdrempelige oversteek aan Jacobijnenstraat

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

23a Jacobijnenstraat**Huidige situatie:**

- Voldoende breed trottoir
- Oversteken op de brug (om drempel Predikherenlei te vermijden) mogelijk wegens lage afgeschuinde drempels op de brug

Knelpunten:

- Linkse oversteek over de Predikherenlei naar de Hoornstraat niet drempelloos

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

23b Hoornstraat**Huidige situatie:**

- Voldoende breed trottoir rechts tussen de fietsstallingen en de gevel

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

24 Veldstraat**Huidige situatie:**

- Trottoir in natuursteen + vlakke kasseien, voldoende breed
- Oversteek ter hoogte van de Zonnestraat: lage boordstenen

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

25 Zonnestraat**Huidige situatie:**

- Voldoende breed trottoir in natuursteen
- Oversteekplaats richting Kouter: drempelloos

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

26 Aankomst Kouter**Huidige situatie:**

- Drempelloze oversteek Kouter

Knelpunten:

- Geen knelpunten

Aanbevelingen:

Geen aanbevelingen.

2. De informatie: het wandelplan, de bewegwijzering, de informatiebordjes...

1 De toeristische bewegwijzering

Huidige situatie:

- Lichtgrijze en gele wegwijzers
- Zwarte letters met schreef

Knelpunten:

- Klein lettertype, vooral op de gele wegwijzers
- Geen schreefloze letters
- Veel te weinig bewegwijzering aanwezig

Aanbevelingen:

Gebruik voldoende grote letters om de leesbaarheid te verhogen. De letterhoogte dient minimaal 1/100 van de leesafstand te bedragen. Dit betekent dat de letters bijvoorbeeld 10 cm hoog moeten zijn om vanaf 10 m afstand (bv overzijde van de straat) gelezen te kunnen worden. Maak altijd gebruik van schreefloze letters zoals Verdana, Arial, Univers... Zorg voor voldoende bewegwijzering langs de wandelroute.

2 De wandelbrochure

Huidige situatie:

- A4-folder, zware papierkwaliteit
- Routeplannetje op binnenzijde van de folder
- Duidelijke nummering van bezienswaardigheden
- Teksten in schreefloos lettertype op witte achtergronden
- Overzichtelijke scheiding van tekstblokken

Knelpunten:

- Plannetje met vage contrastkleuren, straatnamen in zeer kleine hoofdletters, schaduw van de routemarkering maakt plannetje onduidelijk, startplaats niet gemarkeerd
- Afbeeldingen in onlogische volgorde
- Geen vermelding van de lengte van de wandeling

Aanbevelingen:

Het plannetje dient best sterkere kleurcontrasten te hebben met straatnamen in kleine letters ipv hoofdletters, maar wel in een groter formaat. Voor de leesbaarheid van het plannetje wordt best de donkergroene schaduw van de routemarkering verwijderd. De startplaats mag duidelijker gemarkeerd worden.

Plaats eventuele foto's in een chronologische volgorde.

Het is voor iedereen handig als de lengte van de wandeling vermeld wordt.